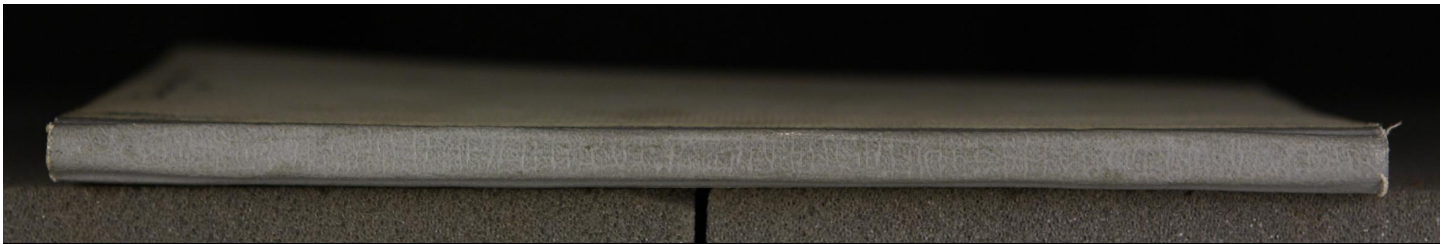
Den danske Sörœt
1590.

Den Danske Søræt / Som Stormectigste Høyborne Første oc Herre / Her Frederich den Anden / Danmarckis / Norgis / Wendis / oc Gottis Konning etc. Lod vdgaa / Aar effter Guds byrd. M. D. Lxj. Den menige Søfarende Mand til beste. Huor effter huer Skipper / Skibsfolck / Oc andre som bruge deris Handel til Søes / skulle skicke dennem inden Skibs Borde oc wden.

Wdi huilcken oc findis / Huorledis her effter skal holdis om Vrag.

Prentet i Kiøbenhaffn / aff Matz Vingaard.

1590.

Oc findis til kiøbs samme steds.

Cum gratia & Privilegio.

INSIGNIA ILLVSTRISSIMI
DANORVM &c. REGIS,
FRIDERICI II.

WI Frederich den Anden met GUDs Naade / Danmarckis / Norgis / Wendis oc Gottis Konning / Hertug wdi Slesuig / Holsten / Stormarn oc Dytmersken / Greffue wdi Oldenborrig oc Delmenhorst / Helse eder alle Vor kiere tro Vndersaatte / som Bygge oc bo / Oc met Seiglads oc anden Skibsnæring handle oc vandle / her wdi vor Riger Danmarck oc Norge / Oc andre vore vnderliggendis Lande oc Førstedome / Euindeligen met Gud oc vor Naade.

Vider at efftersdi wi ere kommen wdi forfaring / som oc oss klageligen aff vore egne Vndersaatte / saa vel / som aff Fremmede / er forberettet / Huorledis der skal findis stor merckelig brøst / iblant Søffarende Folck her wdi Riget. At mange wforfarne Skippere findis / som icke vide den rette medel oc maade / at tiluende deris Redere gaffn oc fordeel / icke helder / huorledis de skulle holde sig imod Kiøbmend oc Kiøbmendsgods / at lade sig befragte / eller at holde deris Folck inden Skibs Borde / met mange andre brøste oc wtilbørlighed som den menige Søfarende Mands næring oc biæring er anrørendis.

Dessligeste / At der skal komme mange wbekiende Styremend her ind wdi Riget / for stor løn oc hyre / endog en part aff dennem i det Embet de dennem

for vdgiffue/ ere meget vanuittige / Oc efterdi at alle de som ere inden Skibsborde (næst den Almectigste Gud) mest fortrøste dennem paa Styremanden/som wdi storm oc alt Liffs fare met Skib oc Gods skal dennem beredde / er det ingen ringe Sag/ sig den befalning offuer at tage. Thi formedelst wforstandige Styremend / som paa Haffner / Grunde/ Reff oc Bancker / wbekiende ere / oc icke heller vide at beregne tider effter Maanedens vext oc affbræck/ som kaldis Ebbe oc Floed/ met andet som deris kald tilhører / mange Skibe bliffue forgangen oc omkommen / Huor for storligen oc førnøden / saadan Skade oc Wlycke at affuende oc forkomme/paa forscreffne Styremend/ at haffue synderlig act oc inseende.

Oc fordi det menige Skibsfolck findis at holde sig megen wtilbørligen imod deris Skippere oc Formend / saa vel paa Land / som inden Skibsborde/ met Druckenskab/ Oprør/ Mytterij/ Forbund/ Wlydighed/oc alt anden Wlempe/ oc icke acte eller ansee deris egen Ære/gode Lycke/timelig straff/eller noget andet / er det befryctendis (wden der betiden findis raad oc lempe til) at den som sin Handel til Søes bruger / der offuer kand lide stor skade oc affbreck.

Wi ocsaa befinde/at vore Riger oc Lande met deris Øer oc Søstæder strecke sig alle til det store Haff/oc ere beringede met Fiorde oc Strømme aff Øster oc wdi Vester / oc vore Indbyggere / effter Guds skick oc forsiun / at skulle haffue deris største vnderholdning oc Næring aff Søhandel / met afførsel oc tilførsel/Fiskerij oc anden Seigladsis brug/

Da ere wi billigen der aff foraarsagede/ Oc nu wdi vort Regimentis begyndelse / besynderlig tilnegede/ at giøre en god skick oc ordning der paa/ aff huilcken den Almectigste Gud kand prisis/ Vore kiere Vndersaatte mue læris/ oc alting kand skee met tilbørlig act oc forsiun / Imellem alle dennem som aff Seigladsis handel skulle sig nære oc vnderholde/ Oc Wi nu derfor met vore Elskelige Danmarckis Rigis Raads Raad/ Oc menige Søstædernis her wdi forne vore Riger Danmarck oc Norge / Fuldmectige / Haffue beuilget oc samtyckt / Oc nu beuilge oc samtycke / denne efterfølgendis Søret / som skal holdis oc brugis wdi forne vore Riger Danmarck oc Norge / Paa det den ene met den anden diss bedre kand vide sig wdi sin bestilling/ Skib oc Skibs handel anrørendis/at rette oc holde/ Oc til forscreffne Sørættis ydermere forfremmelse/ville wi alle Borgemestere / Raadmend oc Byfogeder wdi alle vore Søstæder wdi Danmarck oc Norge/saa vel som andre vore Lande oc Førstedome / Biudet oc befalet haffue/At de den Mandag næst fore vor Frue Dag Kyndermisse/ Aarligen til tinge/lade for menige Borgere oc Bymend / Forscreffne vor Søræt læse oc Forkynde/vnder vor Konniglig Heffn/Straff oc Vrede.

 Først

Cap. I.

VOrst ville wi at in-
gen Skipper skal være
mectig til/at forfragte sit
Skib wden met sine Re-
deris vidskaff oc samtyc-
ke / saa fremt de ere saa
næruerendis / at forscreff-
ne Skipper kand forspør-
ge sig met dennem/Enten met bud eller scriff-
uelse/eller oc beraade oc forspørge sig met sin
Scriffuere/Styremand oc forneffniste Skibs
folck/Huem som her imod giør/oc hand vor-
der beklaget der offuer/Da skal det som hand
saa giort haffuer/ ingen mact haffue/oc sam-
me Skipper skal haffue forbrot x. marck til
Konningen / oc x. marck til Byen.

Cap. II.

OC naar nogen Skipper vil leye Folck
til Skibs behoff / Da skal hand
først tilspørge huer besynderligen/
met huem hand sidst seiglet haffuer/ om hand
met vilge oc venskab er fra hannem skild/Kand
hand det icke met Breffue/ eller gode Vinde
beuise/Da skal hand den icke leye.

Huil-

Cap. III.

HVilcken Skipper som haffuer leyet sit Folck/ være sig enten Styremand eller Baadsmand/ da ere de strax plictige/ at giffue sig ind vdi Skibet/ saa tilig som Skipperen dennem der om tilsigendis vorder/ Oc der tage vare paa deris Embede oc arbeide/ at lade eller ballaste Skibet før end de oppebære deris hyre/ kunde de siden icke til ens vorde met Skipperen om hyren/ da giffue Skipperen dennem for huer dags arbeide/ som andre Dagłønere/ oc der met dennem quit være/ haffue de oc oppebaaret deris hyre/ oc bliffue forsømmelige/ oc icke tage vare paa Skibet/ Da giffue samme hyre tilbage/ oc der til met saa megit som dennem vaar loffuit til hyre/ halffdelen til Konningen/ oc halffdelen til Skipperen/ eller oc leggis vdi Fengsel vdi xiiij. dage/ til Vand oc Brød/ om de icke haffue at betale met.

Cap. IIII.

EN Skipper som vil seigle Vestuert/ enten vdi Franckerige eller Spannien effter Salt/

Salt/eller anden Vare/Da skal hand giffue sit Folck deris fulde hyre/halffparten der som hand vdreder/eller ballaster Skibet/ oc anden halffpart naar hand kommer tilbage igen/oc haffuer forlosset sit Salt/eller andet hans Gods oc Vare.

Cap. V.

OM nogen Styremand / eller Baadsmand sig forhyrer / oc icke er god for det som hand sig vdgiffuer / oc det kand hannem skielligen offuer beuises aff tho eller tre inden Skibs borde/den skal miste sin hele hyre/oc der foruden bøde saa megit som hannem vaar loffuet til hyre/halffdelen til Konningen/oc halffdelen til Skipperen. Der som hand icke haffuer at bøde met/skal huer tre gange gaa vnder Kølen / vden Skipperen hannem benaade vil.

Oc der som nogen Styremand eller Lodsmand lader sig leye/for Styremand eller Lodsmand/oc Skipperen fanger skade/ enten paa Skib eller Gods/for hans forsømmelse oc vforfarenhed skyld/da skal samme Styremand eller Lodsmand være plictig at bøde

alt

alt skaden igien om hand det formaar. Men der som hand icke formaar at betale skaden/ da haffue Skipperen mact offuer hans Liff/ om det kand beuisis met try skiellige Vinde/ inden Skibsborde.

Cap. VI.

HVIlcken Baadsmand formedelst druckenskab eller anden wlydighed/ icke vil være sin Skipper følgactig naar vinden blæss/ Da skal Skipperen ingeledis forligge sin vind/ men Leye en anden Mand vdi hans sted/ Oc den som brødig findis/ skal igengiffue huess hand haffuer anammet/ oc huess som den ydermere kaaster/ oc haffue forbrut x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen. Den samme ræt skal oc være om Styremanden/ Haffuer hand icke at betale met/ Da skal hand antuordis Konningens Lensmand oc trælis for sin brøde/ oc faldsmaal/ Oc der som nogen Baadsmand er sin Skipper wlydig vdi Søen/ Da haffue Skipperen mact at sette hannem vdi Land/ oc beløne en anden vdi hans sted/ aff den tilhørsom Baadsmands hyre oc føre/ oc Skipperen der met angerløss være.

 Om

Cap. VII.

OM nogen Baadsmand sig fæst haff-uer / oc ligger aff Skibet om natte ti-de/ wden Skipperens forloff/ oc vor-der omklaget / hand bøde der for iij. marck til Konningen/oc iij. marck til Byen/Men skeer nogen ydermere skade før slig forsømmelse/ Da stande der for til rætte/ effter Sagens leylighed.

Cap. VIII.

FIndis nogen Baadsmand/ som paa nogen reise stæder/ om natte tide paa gaden / eller oc i wtilbørlige Huse oc Herberge/ Den maa oc skal Fogeden oc Byes tienere/gribe oc fengsle/ wdi iij. dage til Vand oc Brød / Oc der til met bøde iij. marck til Konningen/oc iij. marck til Byen/Giør hand nogen anden gierning/ stande der for til ræt-te effter Sagens leylighed.

Cap. IX.

KOmmer en Skipper met sit Skib wdi Haffn eller paa Reed/ oc hans Folck ville fare wdi Landet/ Da skal halffdelen bliffue wdi Skibet oc troligen det foruare/ oc de som fare wdi landet/ skulle be-

time-

timeligen komme til Skibs igien / Huo som her imod sig fordrister at bliffue vdi Lande/ vden skielig aarsage/ oc Skipperens forloff/ hand straffis oc bøde der for/ som her næst tilforn sagt er.

Cap. X.

Naar en Skipper vil seigle Vestuert/ vdi Holland/ Seeland/ Engeland/ Skotland / Franckerige / Portugal / eller Spannien / Da er hans oc Styremandens føring / huer dennem en Læst / Høffuitzbaadsmanden / Scriffueren/ Tømmermanden oc Kocken/ huer dennem en halff Læst / Oc de andre Baadsmend huer tre om en læst.

Cap. XI.

Maa ingen selge sin føring aff Skibet vden met Skipperens samtycke oc vidskab/ vnder samme førings fortabelse/ halffdelen til Konningen / oc halffdelen til Skipperen.

Cap. XII.

Icke skal Skipperen helder være plictig at suare til nogen føring/ naar Skibet

er tillad / Men naar Skipperen begynder at skibe / skal hand paaminde huer vdi almindelighed der om / oc da huer giffue tilkiende / som vil skibe sin egen føring / oc giøre sig den saa nyttig som hand kand / Oc skal ingen Baadsmand selgie deris førings rom / vden Skipperens samtycke.

Cap. XIII.

FOrsømmer nogen Baadsmand sit arbeide / all den stund at Skibet ladis eller lossis / hand skal giffue sine staaldbrødre / for huer dag hand det forsømmer en halff marck.

Cap. XIIII.

INgen maa føre Baaden eller Espingen fra borde / vden met Skipperens / Styremandens / eller Høffuidsbaadsmandens forloff / Huem det giør / skal haffue forbrut til alt Skibs folck iij. marck / Oc kommer Baaden nogit til / eller oc formedelst saadant / nogen anden skade skeer / Da stande dennem der for til rætte / som der haffue paa at sige.

For-

Cap. XV.

FOrdrister sig nogen til at giøre Mytte-rij/Oprør / eller forbund imod Skippe-ren/ oc det kand skielligen beuisis/ Da skal det straffis som anden halsløs Gier-ning/som oc at de skulle straffis/ som ville nøde oc trenge Skipperen til at seigle anden steds/ met dennem/ end deris bestéed er / Skipperen oc Rederne til skade.

Cap. XVI.

VNduiger nogen Baadsmand Skip-peren met sin hyre / Oc det vdi sand-hed kand beuisis/ Da skal den der for straffis som en anden Tiuff.

Cap. XVII.

EN Skipper som er fragtet vdi Neder-land/Engeland eller Skotland/ oc los-ser der sin last/oc vorder til sinds at vil-le seigle met samme sit Skib vdi Franc-kerige / eller vdi Spannien/ hand skal forbedre sit folck deris hyre/den tredie pending mere end hand tilforn haffuer loffuit dennem / oc de skul-le vare plictige at følge hannem/huer vnder xl. marcks brøde til Konningen / Oc naar Ski-bet kommer der fra oc did / som Skipperen

giør sit marcked / oc haffuer losset / oc Skibet er foruaret/skal Skipperen der giffue dennem deris hyre.

Cap. XVIII.

VArer nogen Baadsmand aff Skibet/oc giør sig wnøtte vdi Druckenskab/eller vdi andre maade/oc bliffuer der offuer Lemlæst / saa hand icke kand fuldgiøre sin Reise/Den skal giffue tilbage igien det hand haffuer oppebaaret/ Oc Skipperen leye en anden wdi hans stæd/ Huad det ydermere kaaster / skal Skipperen met sine metredere selff betale.

Cap. XIX.

FAnger nogen aff Skibsfolcket skade wdi Skibs arbeide/ eller andre maade/wdi Skibs nytte oc gaffn/oc er dog icke selff aarsage der til / eller oc nogen bliffuer siug paa reigsen / saa hand icke kand bliffue liggendis wdi Skibet/ Da skal Skipperen lade den siuge komme wdi landet / oc bestille hannem Herberge / oc en som hannem skal paauare/ oc besørge hannem met Liuff oc Kaast/til nødtørfftighed/ effter den maade/ som hand spiser wdi Skibet/ Bliffuer hand

til

til paff/Da komme sig vdi Skibet igien/Dog er Skipperen icke plictig til / at tøffue effter hannem / men seigle naar Skibet er seiglrede/ Oc døer hand den stund Skibet er paa heden reigsen / Da skal hans arffuinge haffue hans halffue hyre oc føring / met hues andet hannem tilhører/Men er Skibet paa hiem Reigsen/da tage hans Arffuinge hans hele hyre oc føring/ oc betale hans Jordeferd/Oc skal Øffrigheden haffue indseende der hoff/ om den Dødis Arffuinge er der icke tilstede.

Cap. XX.

End skede det saa/ At nogen Skipper bleff anfalden vdi Søen / aff Fiender eller Sørøffuere / oc stiller sig til verge/ Saa at hans Folck bleffue saare eller Lemlæste / Da skal Skipperen lade dennem hielpe oc læge / oc skal den lægeløn / hyre/føring oc anden omkaast / gaa offuer Skib oc gods / fordi det er sked for Skibs oc Godses beskiermelse.

Cap. XXI.

Om en Skipper vorde til sinde/at bryde sin Loft / før end hand kommer til den Stæd som hand haffuer hyret sit Folck/

Oc

Oc kand hand vide sine Rederis gaffn oc for-
deel der met / Da maa hand det vel giøre / oc
hans Baadsmend skulle være plictige / at loſ-
ſe foruden knur oc imodſigelſe / Oc beholder
hand ſaa meget aff ſamme laſt vdi Skibet
igen / ſaa hand er ſtiff nock belaſtet / at ſeigle
did / ſom hand ſit Folck hyred haffuer / da er
hand dennem ingen forbedring plictig / Oc
de være hannem følgactig did / ſom forſcreff-
uit ſtaar / Men der ſom hand loſſer ſin fulde
laſt / oc ſkal tage ballaſt ind igien / da giffue
hand ſit Folck deris hele hyre / Oc vil hand
ſiden ſeigle fremdelis / da giffue hand ſit Folck
hues billigt er / oc met dennem kand til ens
vorde / Findis nogen her imod wlydig at væ-
re / oc icke ſig rette vil / ſom forſcreffuit ſtaar /
da haffue ſig der met forbrut ſine hyre oc fø-
ring / oc der offuer bøde. x. marck til Konnin-
gen / oc x. marck til Byen.

Cap. XXII.

OM ſaa vaare / at Skipperen haffde
tilladet ſit Skib / oc formedelſt Krig /
Sørøffuere / Arræſt / aff Landſens
oc Stadſens Øffrighed / icke torde /
maatte eller kunde / fuldgiøre ſin reiſe / Oc det
bliff-

bliffuer hannem tilladet at afftacke sit Folck/ Da bliffuer hand dennem quit met fierde parten aff deris hyre/ Men der som Skipperen vdløber vdi Søen/ oc enten mister Seigel/ Mast/ Acker eller Touff/ eller for andre merckelige Aarsager nødis til/ at løbe til bage vdi Haffnen igien/ at oplegge sit Skib/ Da skal Skipperen giffue dennem den halffue hyre/ oc der met dennem quijt være.

Cap. XXIII.

Worder en Sipper siug/eller Partijsk met sine Redere/saa at Rederne ville sette en anden Skipper paa Skibet/ Da skal alt Skibsfolcket/ for den samme hyre/ være den nysette Skipper følgactig/ lige som den anden/ vnder den hyris fortabelse/ Dog saa/ om hand vil seigle videre/ skal hand giffue dennem forbedring/som før er sagt.

Cap. XXIIII.

Bliffuer nogen Skipper Skibbroden/Da skal hand være forplictet met Skibsfolcket/at bierge Skibet/ Godset/ oc Skibs Redskabet/ oc anamme aff Kiøbmendene der for en redelig Biergeløn/ effter gode Mends sigelse/ Oc skal

Kiøbmendene giffue til fract aff det biergede Gods/oc Baadsmendene til hyre/effter som seigladsen er lang til/ oc Dannemend kunde kiende ræt at være/ Oc der som nogen forrøcker eller vnderslar noget aff samme Skibbrødne Gods / den skal straffis lige som for andet Tiuffuerij/ Oc huilcken Baadsmand/ som icke vil hielpe at bierge Skib/ Gods oc Skibsredskaff/hand skal miste sin hyre /met hues hand tilforne haffuer oppebaaret / oc holdis siden for en wærlig Mand/iblant andre gode Søfarende Folck.

Cap. XXV.

SKal folcket holde god Fred oc Enighed/ inden Skibs borde/Der som nogen giør den anden saar eller Lemlæst/saa at Skipperen oc Skibs arbeide/der met bliffuer forsømmet/Da skal den som skaden haffuer giort/flie en anden wdi stæden / Oc bøde der for til Konningen oc Byen / effter som Skaden er stor til.

Cap. XXVI.

END bliffuer den saare død/ aff samme Skade/ Da skal Skipperen oc alt Skibsfolcket være skyldige at holde Mandraberen

beren tilstæde/oc antuorde Lensmanden/eller Befalningsmanden hannem wdi hænde / at som de først til Lands komme/hand der vndgielder sin fortiente Løn/effter Sagens leylighed/ Oc der som at samme Misdedere vndkommer/ Da skulle de alle/som wdi Skibet vaare / suare hans Gierning.

Cap. XXVII.

OM nogen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand / sig forgriber wdi nogen Gierning/ som er Liffs straff verd/hand skal icke der met mere haffue forbrot/end hans egen part wdi Skib oc Gods kand være/Oc det skal offuerantuordis / ved tre de beste Mends Eed wdi Skibet ere.

Cap. XXVIII.

INgen Baadsmand maa straffe Skipperens Kaast/ icke heller begiere anden Spisning/ inden Skibs borde/ end seduaanligt er/oc dagen tilhører/effter gammel seduaane/ huem det giør / oc icke haffuer skielig Aarsage der til/ skal der met sin hyre oc føring forbrot haffue/ oc maa Skipperen sette hannem paa det første Land hand tilkommer/ som før er sagt.

Cap. XXIX.

KOmmer Skipperen vdi Haffn/ der som fersk Mad er/at bekomme Fisk eller Kiød/Da maa hand den kiøbe effter sin egen vilge/Dog skal hand icke være nød eller tuongen til/ Huem som her imod offuerfalder Skipperen / oc det vorder klaget/skal haffue forbrut iij. marck til Konningen/oc iij. marck til Skipperen.

Cap. XXX.

HVem som vil nøde Kocken til at giøre Ild/ oc spise vden den rette tid/ effter gammel seduaane / hand bøde der for x. marck til Konningen / oc miste sin hyre / Men der som Kocken det fortier /oc icke vil obenbare / men siden vdkommer/hand skal der for bøde iij. marck til Konningen/oc iij. marck til Byen/ Skal oc Kocken være plictig til / at foruare Skibs fetalie / saa den icke spildis eller forderffuis for hans forsømmelse skyld / Giør hand det icke / Da bøde skaden oc miste sin hyre.

Cap. XXXI.

SKal ingen helder fordriste sig til/ inden Skibs borde / at dricke til offuerflødighed/

hed / eller giøre Giestebud vdi Skibet / Men
huem som det behoff haffuer / maa lade tap-
pe oc dricke / imellem Maaltid / til sin nød-
tørfft / oc der met sig nøge lade. Findis no-
gen her imod at giøre / da haffue sig der met
forbrut iij. marck til Konningen / oc lige saa
meget til Skipperen / saa tit oc offte som det
skeer oc vorder anklaget.

Cap. XXXII.

HVem som spilder / oc foracter Skippe-
rens Øl oc Mad / som vstraffeligt er /
oc Skipperen det kand beuise met sit
eget Folck / den maa hand sætte vdi Land / oc er
hannem ingen hyre eller føring plictig / vil no-
gen aff Skibsfolcket det oc hindre Skipperen
til fortred / hand være den samme straff vn-
dergiffuen.

Cap. XXXIII.

SKal ingen Baadsmand / skillies fra
Skipperen naar Skibet er kommen
vdi Haffn / før end det er losset /
afftacklet / oc ballast igien (om Skibet skal
opleggis) Oc alting er til rette fliet / effter
Skipperens egen vilge / vnder sin hyres forta-
belse / halffdelen til Konningen / oc anden halff-
delen til Byen.

Cap. XXXIIII.

EFterdi at mangfoldigen klagis/at mange Styremend oc Baadsmend lade sig hyre oc tage kaast oc løn for det de ere icke duelige for/ Oc mangen Mands Liff/Skib oc gods/ der offuer bliffue fortabte / Da skulle alle Styremend oc Baadsmend/ tage Pasbort aff deris Skippere naar hand dennem forloffuer / oc giffue dennem det vindisbyrd de forskyldet haffue / Oc skal ingen Skipper dennem det forsige/ Oc paa det/ at Skippere her wdi icke skulle være wactsomme oc forsømmelige / oc hans Redere oc Kiøbmend der offuer lide skade oc bliffue forderffuede / Da skal Borgemestere / Raad eller Byfoget / enten selff / eller oc skicke der nogen til / som met Skipperen skal haffue opseende om samme Pasbort/ naar hand dennem leyer/ Oc huem som icke haffuer beuisning/som nu sagt er/Den skal være foractet/lige som den der haffuer handlet sig wtilbørligen.

Cap. XXXV.

LIGger en Skipper seigelrede paa sin Vind/ Da maa ingen forhindre hans

Styre-

Styremand eller Baadsmand / for Gields sag / men hues Gods hand haffuer vdi Skibet / skal antuordis aff Skipperen oc Folcket / ved soren Eed / til den der paa esker / oc den anden fuldgiøre sin Reise / som hand loffuet haffuer / Men kand en Styremand eller Baadsmand aff sted komme / sig selff it Skib at bekaaste / Oc vil det selff føre / da maa hand være quijt / om hand sig end forhyret haffuer / Dog skal hand skicke en anden vdi sin stæd / eller igien giffue Skipperen hues hand haffuer oppebaaret.

Cap. XXXVI.

INgen Skipper maa vnderleye den andens Styremand eller Baadsmand / Huem som det giør / oc kand beuisis / Da skal den som hannem først haffuer fæst / beholde hannem / at fuldgiøre sin Reigse / som hand loffuet haffde / oc det stande til Skipperen / huad hand vil giffue hannem aff sin Løn / Fordi hand haffuer der met fortabet sin Ræt / at hand haffuer stæd sig met to Herrer / Oc den Skipper som vitterlig haffuer vnderleyet den andens Tiennere / bøde der for xx. marck til Konningen / oc xx. marck til Byen.

Naar

Cap. XXXVII.

NAar en Skipper haffuer forfragtet sit Skib/ oc giort en bestemmet dag/ imellem sig oc Kiøbmanden/ Der Som Skipperen icke er rede/ naar dagen er kommen effter deris Contractis lydelse/ oc Kiøbmanden der offuer bliffuer forsømmet/ oc icke finge sit gods vdi Marckedet/ Da stande Skipperen Kiøbmanden der for til rætte/ oc bøde hannem sin skade effter Dannemends sigelse/ vndertaget at Wueder/ Vinterdag/ eller anden stor wlycke/ kunde hannem sin Reise forhindre.

Vdi lige maade/ om Skipperen bliffuer forsømmet aff Kiøbmanden/ gielde den samme Ræt.

Cap. XXXVIII.

LEyer mand Skib aff nogen/paa sin egen haand/ at ville selff lade føre/til en besked en tid/oc samme Skib bliffuer borte/formedelst nogen wlycke/ foruden dends forsømmelse/ som det leyet haffuer/ inden den forsagde tid/ da suare den der icke til. Men bruger hand det offuer den forsagte tijd/ foruden den andens vilge/som Skibet tilhører/

Da

Da oprette hand den anden sin Skade/ eff-
ter Søfarne mends sigelse / vndertaget/ at
hand lider arrestering paa samme sin Reigse/
saa hand icke er selff aarsage der til/ Da giø-
re sig det beuiseligt met nøgactige Vindis-
byrd.

Cap. XXXIX.

HVer Skipper skal haffue flitig op-
seende / paa Kiøbmandsgods vdi
Skibet / met stuffning oc garne-
ring / oc alt andet / Der som Kiøbman-
den fanger Skade/eller hans Gods bliff-
uer formindsket aff Skipperen / eller hans
Folck/Da skal Skipperen det oprette/aff sine
egne pendinge/oc betale Kiøbmanden sin ska-
de/som Godset bekaastet oc indkiøbt haffuer/
Oc Kiøbmanden er ingen fragt skyldig aff
samme Gods/Men der som at samme Gods/
bliffuer forleckit eller forderffuet / foruden
Skipperens eller hans Folckis forsømmelse/
Oc naar Skibet kommer did som det skal los-
se/oc klapper Kiøbmanden trende gange paa
fadet/som er Vin oc anden drick/oc befaler at
vdhijse / Da giffue hand Skipperen sin ful-
de fragt/eller oc lade Skipperen beholde sam-
me fad for fragt.

Cap. XL.

EFter at en Skipper haffuer oppebaa-ret sin fragt / oc hues andet hans Re-dere tilkommer/Da giøre dennem go-de rede oc Regenskab/ wden all forhaling/wdi alle maade/ Der som det anderledis bliffuer befundit/end som ræt er/Da skal straffis lige ved anden wtroskab.

Cap. XLI.

OM en Skipper fragter sit Skib for-grebs/til nogen Kiøbmand/ oc sam-me Kiøbmand / vil imod Skippe-rens vilge/fragte Skibet/offuer sin rette lade oc maade / Kommer Skibet der offuer til no-gen wlycke/Da skal Køibmanden være plictig at opperette skaden/ halffdelen/effter Danne-mends sigelse.

Cap. XLII.

SKal huer Skipper/ haffue god act/ oc icke selff forlade Skibet/formedelst Ge-righed/Der som det befindis/skal hand haffue forbrut aff sine egne pendinge xl.marck til Konningen/oc xl. marck til Byen.

Cap. XLIII.

SKal ingen Skipper / haffue mact til / at selgie sit Skib / enten wden eller inden Lands / wden met sine metrederis vidskab oc samtycke / oc der paa skal hand haffue deris mactebreff / om de ville det affhende / paa det at Skipperen kand giffue dennem som kiøbe ville / en tilbørlig foruaring / Huem som her imod findis at giøre / Da skal det kiøb ingen mact haffue / om der vorder paaklaget / Oc Skipperen skal haffue forbrut it hundrede marck til Konningen / oc der foruden stande sine Redere til rette / Men skede det saa / at samme Skib finge nogen merckelig brøst oc skade paa sin Reigse / Oc Skipperen det der for ville affhende / Da maa hand der til fuldmact haffue / Dog skal hand det beuise / met fire aff de beste Mend wdi Skibet / Om der vaar skiellig Aarsage til / eller icke.

Cap. XLIIII.

IKke maa Skipperen heller selgie eller giffue noget bort aff Skibs redskab / Fetalie eller andet huad Skibet tilhører / wden hand fører det til Regenskab / Hus ander-

derledis giør/ skal straffis som for andet Tyff-
uerij.

Cap. XLV.

Vader en Skipper sig fragte aff en Kiøbmand/ to eller flere/ oc samme Kiøbmand formedelst forsømmelse/ eller twdi andre maade/ icke Skiber sit Gods/ twdi timelig tid/ effter deris forord oc vilkaar/ Oc Skipperen/ effter hand haffuer Lougligen paamindet Kiøbmanden/ eller hans fuldmyndige bud/ seigler der fra/ oc fanger dog intet aff samme Gods ind/ Da skal Kiøbmanden giffue Skipperen sin fulde fragt/ Men er det saa/ at Skipperen tager noget andet Gods ind/ lidet eller meget/ Oc det rom hand forsagt haffuer / der met bliffuer fyldet oc forhindret/ Da er Kiøbmanden hannem intet ydermere plictig.

Cap. XLVI.

Kommer en Skipper twdi fremmede Lande/ oc giør der nogen handel/ være sig kiøb/ sal/ fragt/ eller huad anden handel der neffnis kand/ Oc haffuer met Breff oc Seigl der twdi forplictet sine Redere/ som hiemme er/ at skulle suare oc vdgielde/ Da ere de icke plic-
tige

tige at vndgiellet wdi nogre maade/ fordi en
Skipper er icke Redernis Gods mectig/ mere
end hand haffuer vnder Henderne / som er
det neruærendis Skib oc Gods / som hand
haffuer met at fare / Men haffuer nogen
kiøbt / saald / eller handlet met Skipperen/
den maa efftterkomme sin Skade hoss Skibet/
oc icke hoss Rederne / wden at samme hans
Redere befatte sig met samme Kiøbmands
Gods.

Cap. XLVII.

HAffuer en Skipper tilsagt Kiøb-
manden / at ville føre hans Gods
wdi Marckedet / oc befaler han-
nem at føre det til Pramen / oc
Skipperen sender det op igen/oc lader det lig-
ge/ Da skal Skipperen være plictig/ at beta-
le Kiøbmanden det Gods/ lige som det kand
gielde wdi Marckedet / naar hand kommer
offuer/ oc korte hannem sin fragt wdi betal-
ningen / Thi huer Skipper skal være forsic-
tig/ oc haffue god act wdi sin bestilling.

Cap. XLVIII.

WIlle Wi ocsaa / at naar noget Skib
kommer aff Franckerige eller Spanni-

 en/

en/lad met Salt/oc haffuer hiemme her twdi Riget/At Skipperen icke skal losse der noget aff/ wden met de Tønder/som er Stadsens brende paa/saa vel folckens føring/som Rederis part/Oc det skal skee twdi Stadsmaalerens offueruærelse/ Oc skal den som Godset anammer / giffue maaleren til løn/ aff huer Tønde / en Dansk pending / Oc huilcken Skipper her imod giør/haffuer der met forbrut x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen.

Cap. XLIX.

VAafinder en Skipper noget Vrag twdi Søen/eller Haffsbond/Acker eller andet/ hand skal det antuorde til vore Toldere eller Byfogeder twdi vore Kiøbsteder/ oc hannem skal giffuis en redelig Biergeløn for sin wmage/oc effter for^ne Vrags leilighed /oc samme Gods bliffue beliggendis Aar oc Dag/Der som ræt eyermand kommer medler tid/met nocksom beuisning / skal hand nyde det for samme Biergeløn/kommer der oc ingen/Da er samme Gods falden til Konningen / Oc skal forsendis til vore Lensmend/Oc huem som saadant Vrag oc Gods vnderslar/ hand skal straffis som en Tiuff/

Tiuff / Diſligeſte om nogre Fiſkere / opfiſke noget Acker wdi Søen/paa deris fiſkeredſkab/ eller wdi andre maade det fange kunde/huad helder der er Boye paa eller ey/ſkulle de wdi lige maade antuorde til vore befalnings mend/ oc giffuis dennem der for en redelig Biergløn effter leiligheden/ oc ſiden handlis der met ſom forſcreffuit ſtaar.

Cap. L.

IT Skib ſom er lad met Kiøbmands Gods/oc kommer wdi Storm / eller anden nød / ſaa at Skipperen maa lade kaſte aff Godſet/ paa det at hand kand berædde Liff/Skib oc Gods/ wdi ſaa maade ſom her effter følger.

Førſt ſkal Skipperen ſette ſit Skib paa pendinge/lige ſom hand vil det ſelff beholde/ eller aff Kiøbmendene for den pending anammis/ Oc det Gods ſom kaſtet er/ſkal regnis ſom det der wdi Marckedet ſaalt er.

Deſligeſte ſkal Skipperens fragt/ſaa vel aff det Gods kaſtet er/ſom beholdet bliffuer/ indføris / Oc da huer gielde wdi ſkaden effter ſin anpart / Dog ſkal Folckens føring her wdi icke være beregnit.

Skeer

Skeer det orsaa/at Frijbytere/ eller andre Sørøffuere/komme til nogen Mand wdi Søen/ som er lad met løst Gods/ Huede/ Rug/ Malt/ Haffre/ Salt/ Øl/ Vin/ eller noget andet saadant Gods/oc bliffuer tagit/ Da betalis det igien/ aff det andet Gods wdi Skibet er/Oc skal Skibet giffue der intet til. Thi det staar sin egen Euentyr / Men vox/ Kaabber/Klæde/Kramgods/ oc al anden dyrebar Vare/ staa sit egit Euentyr/ oc huer lide skade som hand faar.

Cap. LI.

Hugger nogen Skipper sin Mast/ Kabel eller Acker/ wdi nødsag/ oc Skipperen selff fierde aff de beste Mend wdi Skibet/vil suerge at det skede formedelst at berædde Liff/Skib oc Gods. Da skal den skade gaa offuer Skib oc Gods.

Cap. LII.

Kommer noget Skib paa grunden/ oc Skipperen kand bekomme Skuder oc Pramme/ at losse Godset wdi/ Oc lætte Skibet aff Grunden/ Da skal Skipperen selff bekaaste at bædre sit Skib/ Oc Kiøbmanden betale Omkaasten paa

Godset

Godset/ oc den regnis offuer alt Godset/ Huer effter sin anpart/ Oc skal Skipperen lade Skibet hielpe/ det snariste mueligt er/ om det stander til at giøre/ oc føre Kiøbmanden sit Gods wdi Marckedet/ Men staar det icke til at bædre igien / da skal Skipperen haffue til fragt/ aff det Gods som beholdet er/ som gode Mend tyckis skielligt at være/ effter Seigladsens leilighed/ Bliffuer oc noget aff Godset forderffuet / Da skal den skade gaa offuer det andet Gods/ som bierget er/ om det er Salt/ Korn/ oc andet løst Gods/ Men er det tønde gods/ Vin/ Packer / oc styckegods/ Da anammer huer sit mercke / oc betale Omkaasten som hannem tilkommer. Icke tyckis Oss helder ræt at være/ om Skib oc Gods bliffuer/ oc en part aff Godset oc Skibsredskab bereddis / At Baadsmendene skulle da haffue deris fulde hyre/ men effter antal / lige som Skipperen bar fragt til / effter læste tal/ oc icke anderledis / Men der som sig saa begaffue / at Skib oc Gods bleff aff wlycke/ Oc Skipperen kand giøre det beuiseligt/ met alt sit Skibsfolck/ at det icke vaar sked for hans forsømmelse skyld/ Da maa hand bierge sit Skib / om hand kand/ oc ingen skadegield giffue Kiøbmendene

for

for deris Gods/ Findis det oc anderledis/at hand giør det met vilge / oc aff ondskab/formedelst hans eller hans folckis forsømmelse/ Da stande hand Kiøbmanden der for til rætte/oc icke være mectig wdi nogre maade/at befatte sig met Skibet / før end hand haffuer stillet Kiøbmendene til freds.

Cap. LIII.

Bliffuer Kiøbmandens Gods forderffuit wdi Skibet/ At Koobryggen/eller offuerløbet er icke dreffuit/ oc foruarit som det sig bør/ Der skal Skipperen suare til/oc bedre skaden/men kommer det fran vnder neden op/da skal det gaa offuer Skib oc Gods/wden det skeer formedelst Skipperens oc Folckens forsømmelse/ Bliffuer oc Kiøbmandens Gods formindret eller forkommet/ formedelst Skipperens eller hans Folckis wtroskab eller forsømmelse skyld/ Da skal Skipperen gielde Kiøbmanden den skade/for saadant verd/som det er indkiøbt wdi det Marcket/ hand lad haffuer/Men bliffuer noget aff Kiøbmandsgodssit forlæckit / eller baand brøster aff fad eller Tønder/Da være Skipperen der for angerløs.

Er

Cap. LIIII.

ER oc huer Skipper skyldig/at holde gode stercke kordele/ oc vindetackel wdi sit Skib / at ind oc vdsætte Kiøbmends Gods met/Men brøster vindetackelet/oc bliffuer skade paa Godset/oc Skipperen er tilforn atspurt aff Baadsmendene / om tackelet er sterckt nock/ oc hand siger der ia til/Da suare Skipperen allene til den skade/Men bliffuer hand icke atspurt / eller oc Godset slipper aff tackelet/Da betale Baadsmendene skaden.

Cap. LV.

KOmmer tuende Skibe seiglendis/oc kunde icke vnduige huer anden/men fange baade skade/Da skulle baade Skipperne met deris folck suerge/at det skede aff wraad / oc icke met vilge / Oc da gielde baade Skibene skaden/ halff om halff / huad heller det skeer om dagen eller om natten.

Cap. LVI.

LIgger it Skib wdi Haffn eller paa Reed/ oc it andet kommer seiglendis/ oc løber det wdi grund/ som ligger for Ancker / eller giør skade wdi anden maade / Da skal den Skipper / som skaden

haffuer giort/betale skaden aff sin egne pendinge altsammen/saa langt hans Gods kand tilrecke/om det skeer for hans forsømmelse oc onde forsiun/Er hand icke formuendis at betale/ Da gielde Skibet Skaden / Dog icke Kiøbmendsgodset det at vndgielde/Men skeer det aff nødsag/Da skal skaden bedris aff baade Skibene / effter gode Mends tycke/ som skielligt kand være.

Cap. LVII.

Bliffuer noget Skib løst / at Acker eller Kabel brøster/enten wdi Storm eller anden wlycke / oc driffuer it andet Skib om borde/ som fast ligger for sit Acker oc faa baade skade/da skal den skade besigtis aff Søfarende Mend/oc betalis effter deris gode tycke oc forstand/Men fanger det Skib allene skade/som driffuer paa det andet/ Da skal det Skib som ligger for Acker/det icke vndgielde wdi nogre maade.

Ligger Skib for Acker/oc bliffuer noget andit Skib driffuendis aff storm oc wuedersuold/oc it eller flere/som ligger wdi den driffuendis fareuand/ bliffuer var/at skade er foruentendis / oc nogen slipper Tou oc Acker/ paa

paa det større skade maa forkommis/ som det ene Skib kunde bekomme aff det andet/ Da skal Tou oc Acker / regnis oc betalis baade Skibene imellem / halff em halff effter Søfarne Mends sigelse.

Cap. LVIII.

KOmmer noget Skib til skade paa it andit Skibs Ackere/ som ligger foruden Boye/ Da skal det Skib som ingen Boye haffuer / betale den andens Skade altsammen / vden saa er/ at Boyelinen er brøsten/ siden Ackeret bleff vdkast/ oc Skipperen selffierde/ aff de beste Mend wdi Skibet/ ville holde ved deris Eed/ at der vaar Boye paa samme Acker den tid hand lod det sist falde/ Sammeledis at hand icke viste andit/ end der vaar Boye paa/ den tid at skaden skede / Oc da gielde baade Skibene skaden / halff om halff/ Kiøbmandsgodsit vndertagit.

Cap. LIX.

HEnder det at it Skib ligger lenge paa Reigsen oc fattis fetalie/ eller andet til Skibs nytte oc behoff / oc haffuer icke pendinge at kiøbe for / Da maa hand selge

aff Kiøbmandsgodsit / saa meget som hand der til behoff haffuer/oc icke mere/Oc Skipperen skal betale det for lige verd/som det andet bliffuer saald wdi Marckedet / oc kortte Kiøbmanden sin fragt wdi betalningen.

Cap. LX.

HVor en Skipper kommer paa Lodsmands fareuand / met sit Skib/ der skal hand være plictig at leye Lodsmand/for det bæste kiøb hand kand betinge hannem/ Oc Skipperen skal giffue hannem kaasten/ oc aff Godsit betale hans løn/ effter den skick oc handel/som der brugis wdi Marckedet huor mand losser/ Der som Skipperen her imod fordrister sig/at indløbe Skibet/oc det kommer til skade/ Da skal hand/ den selff oprette / aff sine egne pendinge/ wden det skeer wdi Nødssag/ oc icke ellers.

Cap. LXI.

KOmmer Tuedragt imellem Skipperen oc Rederne/oc hand icke lenger kand føre deris Skib/ eller ocsaa imellem Rederne indbyrdis / wdi saa maade/at en part vil at Skibet skal seigle/

le/oc de andre ville icke/Da skal Skibet der for icke bliffue beliggendis oc forsømmis/ Men den mindste part aff Rederne/ skulle sætte det for pendinge/ lige som de ville det slippe/eller beholde/ Oc huem da bliffuer ved Skibet/skal betale de andre Redere/ inden sex vger der effter/vden al Rættergang vdi alle maade/oc lade det fare vdi fred/Men kunde de icke til ens vorde om Skibet/Da bør det icke at bliffue beliggendis/ Oc den største haab aff Rederne/skulle mue vdrede Skibet/sig til bæste/Men paa Skibet stande alle Redere Euentyr/oc de som icke ville vdrede/bære ingen fragt aff Godset.

Cap. LXII.

Skal ingen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand/gaa met Øxer/ eller andre verge paa Gaden eller vdi Lande/ vden Høffuitzbaadsmanden maa allene tage en Øxe vdi land/til Skibs nytte oc behoff/vnder samme vergis fortabelse/ Oc skal Høffuitzbaadsmanden/ effter hand haffuer vdrettet Skipperens aaffn/legge samme sin Øxe vdi Herbergit/ Dog skal huer Baadsmand haff-

haffue sin Øre wdi Skibet til Skibs behoff/ eller miste der for sin føring.

Cap. LXIII.

EN Skipper som lader sig befragte/ fra en beneffnd stæd oc til en anden/ oc det hender at der kommer storm/ eller anden Haffsnød oc Aarsage / saa at hand fortrengis wdi en anden Haffn eller Marcket / End som hand fragtet vaar/ Vil Kiøbmanden der anamme sit Gods/Da betale Skipperen sin fulde fragt/ Vil hand oc icke anamme det/Da er Skipperen plic- tig at leffrere hannem sit Gods wdi Marcke- det/som hand loffuit haffde/ paa Skipperens Omkaast/ oc Kiøbmandens taald oc Euen- tyr/enten met sit egit Skib / eller andre go- de Skibe/ som Godsit kand være wdi forua- rit/Dog skal Skipperen selffierde/aff de beste Mend wdi Skibet/suerge/at hand aff nød- sag bleff fortrengit/som før er sagt/ Men fin- dis der noget andet hiemmeligt suig vnder/ Da skal Skipperen / oc alle de som wdi det Raad ere/oprette Kiøbmanden alt den skade/ som hannem der aff kand tilkomme.

Cap. LXIIII.

ER det ocsaa for Oss beklaget/ Huorledis at mange Fiskere (wdi Silde fiskendet besynderligen) om natte tide / aff Skibe oc store Skuder / wdi Ørsund oc andre vore strømme/ offuer seiglis / oc der met miste baade Liff oc Fiskeredskab/Da paa det/ saadan Wlycke/skade oc wskyldig Mord / ved den bæste middel oc lempe maa forkommis oc affstillis / ville wi her effter strengeligen biudet oc befalet haffue / At alle Skippere / Indlendiske oc Vdlendiske / som deris Seiglads igiennem forne Ørsund / Øster eller Vestert bruge / fran Ørekrog / oc ind til Norden Falsterbo Reff regnendis / der som for de Fiskere som kaldis Vragere/ almindeligt drefft er / skal her imellem/ icke seigle/ om natte tide / fra Sancti Bartholomei Apostoli oc til Sancti Dionisij Episcopi Dag / Oc skal huer Skipper / lade sit Acker falde / oc holde god Vackt/met Løcte oc Lius/ind til Dagens opgang / paa det forne fattige Fiskere / kunde vndfly deris egen skade oc Fordærffuelse / Huo som her imod fordrister sig / Oc der offuer spilder nogen Mands Liff eller Gods / Da skal det aluorligen straffis/wden all Naa-

 de/

de/Liff for Liff/ oc wdi andre maade / effter Sagens leilighed.

Cap. LXV.

DEr som Adelen haffuer Skib oc Skibsparter/ Da nyde de den Rættighed oc Sagefald/ effter Recessis liudelse.

Cap. LXVI.

INgen Baadsmend her effter skulle befatte sig met Maatteskraffue eller Maatterne/ Men Kiøbmendene skulle dennem selff nyde oc beholde/ om de dennem bekaastet haffue/ Men Baadsmendene skulle haffue dubbelt Primegelt for alt Korn oc andet Gods / som føris aff Riget/ iiij. huide aff Læsten/ der som Skibet lader/ oc der som det losser/ effter det Lands Ræt oc seduaane.

Cap. LXVII.

DEr som saa skeer/ At nogen Skipper er lenge paa sin Reigse/ oc hand bliffuer forkortet paa Fetalie/ Da skal hand met Styremandens / Høffuitzbaadsmandens oc Striffuerens Raad/ quartere imellem alt Skibs Folcket / effter tidsens leilighed.

Om

Cap. LXVIII.

Om en Skipper kommer wdi fremmede Land/ oc kand icke aff stæd komme/ at lade sit Skib der vd/ met sine Rederis pendinge/ Da haffue hand den mact/ at laane pendinge paa Skibs oc Godses Euentyr/ som kaldis Boddemerij/ oc hans Redere skulle være plictige at betale forne laante pendinge/ naar hand fører dennem Skib oc Gods tilstede/ som de hannem befalet haffue/ Men der som Skipperen seigler anden steds/ foruden deris befalning/ Da suare Skipperen allene der til.

Cap. LXIX.

Wil nogen aff vore Vndersaatte/ kiøbe eller lade bygge Skib/ enten wden eller inden Riget/ dennem selff oc den menige Skibs handel til beste. Da ville wi tillade Vdlendiske Skippere/ at mue føre samme Skib/ oc aff deris egen Skibs part at være Toldfrj/ wdi vore Lande oc Strømme/ lige som vore egne Vndersaatte/ Dog saa at ingen fremmede skulle haffue der part oc deel wdi/ wden samme Skippere allene.

Cap. LXX.

Kommer it Skib paa det fareuand som grund er/oc er saa dybt gaaende/ at det icke kand komme til den stæd/som det fragtet er/saa Skipperen maa haffue lætte Prame at losse wdi/ Den fragt oc Prampending/ skal Skib oc Gods betale/ Oc der som at samme Gods kommer til nogen wlycke / Da skal den skade gaa offuer Skib oc Gods/som beholdit er.

Cap. LXXI.

Wille wi oc vore egne Skibsmend/ saa vel som alle andre/baade Vdlendiske oc Indlendiske / forbiudet haffue/at de icke skulle bære Verge hos sig/naar de komme wdi Land/ for vore Kiøbsteder / Helsingør/ Bergen/ eller anderstæds/her wdi Rigerne/Paa det/at Mord oc Mandrab/der met maa nederleggis/ som(diss være) her til/ met den fremmede Søfarende Mand skeed er/ Dog ville wi vore egne Skippere/ Høffuitzbaadsmend/oc andre som paa vore Orlogs Skibe besynderlig befalning haffue/ her met haffue vndertagit.

De-

Cap. LXXII.

DEsligeste/ville wi vore egne Vnder-
saatte / Skippere oc Kiøbmend be-
synderligen / som fremmede Lande
met deris Skibe oc Gods besøge/
aluorligen befalet haffue / at de haffue god
agt oc indseende wdi deris Sag/at de Veluil-
ligen vdgiffue den taald oc rettighed/som den-
nem louligen paaleggis/Der som nogen her
vdinden findis sig at forgribe/oc Herrers oc
Førsters tilbørlige Plict oc Told sig vnder-
slar/Da ville Wi her met huer besynderligen
atuaret haffue / om hand der offuer fanger
skade.

Cap. LXXIII.

Om Vrag.

BLiffuer Skib met Gods/formedelst
storm eller anden wlycke/Da skal
det være Skipperen wformeent/
met hans Kiøbmend/ oc andre som
hand der til beuilge kand/at bierge imæden de
ville oc kunde/Oc naar de ville offuergiffue at
bierge/da mue de selge eller af hende til huem
de selff ville/hues Gods eller Vrag/som igien

paa Haffs bond liggendis er/ Oc ingen den- nem der imod at forhindre i nogre maade.

Men er det saa / at Skipperen met sit Folck/icke ere formuendis at bierge/Da skulle vore Embidsmend/ Borgemestere oc Raad/ Fogeder/Strandfogeder/ desligeste Adelen oc deris Fogeder (om det skeer for Adelens egen grund) oc alle andre/ som hoss Strandsiden befalning haffue/ forplictet være (om det aff dennem begieris) at være den Skibbroden Mand behielpelig hoss den Menige mand/ at hielpe/ beredde oc bierge aff Skib oc Gods/ hues mueligt er/for en temmelig Biergeløn/ Oc naar saa biergit er/Da skal Lensmanden met de beste Mend/der iwdi eignen ære/ eller Borgemestere oc Raad(om det skeer for Kiøb- stederne) offuerueye / huad Skipperen / eller Kiøbmanden / skulle giffue dennem til løn/ som bierget haffue/ effter leiligheden oc God- sens verd.

Der som ocsaa hender / at Skib eller Gods/ bliffuer Vrag/oc ingen leffuendis folck hoss/ Da skal Lensmanden / eller den hues grund det for findis/være forplictet/at lade det bierge/met all flijd/ saa meget som mest

mue-

mueligt er/ Oc det indlegge lade wdi næste Kircker/eller anden steds/ wdi god foruaring/ met klare Register/Oc naar den rætte eyere kommer der effter / eller hans fuldmectige/ met nøgactig beuisning/inden Aar oc Dag/ Da skal deris Gods dennem fylge/for en tilbørlig Biergeløn/ som før er rørd/Men der som der ere nogre Vare / som haffue faaet skade/oc ere bleffne vaade oc forderffuelige/oc staa dog til at hielpe/være sig Klæde/Læret/ Kramuare / eller andet saadant / Det skal Lensmanden / eller den hues grund samme Gods forstander/lade hielpe/paa dens Omkaast/som Godsit skal igien haffue/ Oc huem som wtrolig omgaar met Vrag/straffis der offuer som for andet whimlet Gods.

Der som Vrag kommer ind for Adelens grund/Da skal wdi alle maade der met holdis/lige som forscreffuit staar.

Oc hues Vrag som findis wdi obenbaare Sø/wden for alle Lande/oc ingen Folck hoss findis/som det tilhører/Huem som sligt Vrag bierger/ beholde halffdelen/ oc halffdelen Konningen/wden saa er/at ret eyer kommer der effter inden Aar oc Dag.

Denne

Denne forscreffne Søret ved alle sine Ord / Puncter oc Artickler / ville Wi fast oc wbrødeligen haffue holdet / aff alle som vore Strømme besøge / Til Vindisbyrd haffue Wi ladet trycke vort Signet her neden for / Giffuit paa vort Slot Kiøbenhaffn / den ix. Dag wdi May Maanet / Aar effter Guds byrd / M. D. Lxi.

Regi-

Register paa denne forne Sørættis Artickle / Huad huer aff dennem Besynderlig indeholder.

*

Den I.

At ingen Skipper skal være mectig til/ at forfragte sit Skib/ wden met sine Rederis vidskab.

Den II.

At ingen Skipper maa leye Folck til Skibs behoff/ wden de ere skild met vilge oc venskab/ fra dennem som de sist haffue met seiglet.

Den III.

At Styremend oc Baadsmend ere plictige til strax at giffue dennem ind wdi Skibet/ effter at Skipperen dennem leyet haffuer/ oc dennem der om tilsiger.

Den IIII.

Huad den Skipper skal giffue sit Folck til hyre/ naar hand vil seigle Vestuert/ enten wdi Franckerige eller Spannien.

Den V.

Huad straff den Styremand/ Lodsmand oc Baadsmand skal lide/ som sig forhyrer/ oc icke er god for det/ de dennem vdgiffue.

Den VI.

Om en Baadsmand icke er sin Skipper følgactig/ naar Vinden blæss.

Den

Den *VII.*

Om nogen Baadsmand ligger aff Skibet om Natte tide/ wden Skipperens forloff.

Den *VIII.*

Huad straff den Baadsmand bør/som om Natte tide findis paa Gaden/ oc wdi wtilbørlige Huse.

Den *IX.*

Naar it Skib kommer wdi Haffn eller paa Reed/ oc Folcket ville fare wdi Lande/ At halffdelen aff dennem skal bliffue wdi Skibet.

Den *X.*

Huor meget Skipperens / Styremandens oc andre inden Skibsborde/ føring er/ naar en Skipper vil seigle Vestuert.

Den *XI.*

At ingen maa selge sin føring aff Skibet/wden Skipperens samtycke oc vidskab.

Den *XII.*

At Skipperen icke skal være forplictet/at suare til nogen føring/naar Skibet er tillad.

Den *XIII.*

Huad en Baadsmands straff skal være/om hand forsømmer sit arbeide/ den stund Skibet ladis eller Lossis.

Den *XIIII.*

At Jngen maa føre Baaden eller Espingen fra Borde.

Den *XV.*

Huad deris straff skal være/som giør Mytterie/ Oprør/eller forbund imod Skipperen.

Den

Den XVI.

Om nogen Baadsmand vnduiger Skipperen met sin hyre.

Den XVII.

At en Skipper som er fragtet ind wdi Nederland/ Engeland eller Schotland/ skal forbedre sit Folckis hyre den tredie Pending/ om hand met samme Skib seigler der fran/ oc ind i Franckerige eller Spannien.

Den XVIII.

Om nogen Baadsmand giffuer sig aff Skibet/ oc wdi Druckenskab bliffuer Lemlæst/saa hand icke kand fuldgiøre sin Reise.

Den XIX.

Huorledis det skal holdis met dennem/som fange skade wdi Skibs arbeide.

Den XX.

Om en Skipper bleff anfalden wdi Søen aff Sørøffuere/ oc hans Folck der offuer bliffue saare/ eller Lemlæst.

Den XXI.

Om en Skipper bryder sin Last/før end hand kommer til den stæd/som hand haffuer hyret sit Folck.

Den XXII.

Om en Skipper haffuer tillad sit Skib/oc for Krijg/ Arrest eller Sørøffuere / icke kand fuldgiøre sin Reise.

Den XXIII.

At Skibsfolcket bør at være den Skipper følgactig/som Rederne ville sette paa Skibet/ om den første Skipper bliffuer siug eller wens / met sine Redere.

Den XXIIII.

Om nogen Skipper bliffuer Skibbroden/ At hand met Skibsfolcket / da skal være plictig til/at bierge Skib oc Gods/oc huad Kiøbmendene der for skulle giffue hannem til Biergeløn.

Den XXV.

At Folcket skal holde god fred oc enighed inden Skibsborde/ Oc om nogen giør den anden Saar eller Lemlæst.

Den XXVI.

Om den Saare bliffuer Død aff samme skade.

Den XXVII.

Huad en Skipper/Kiøbmand/eller Baadsmand skal haffue forbrut wdi Skib oc Gods/om hand bedriffuer nogen gierning/som er Liffs straff verd.

Den XXVIII.

Huad hans straff skal være/som laster Skipperens Kaast / eller begierer anden Spisning / inden Skibsborde / end seduanligt er / oc dagen tilhører.

Den XXIX.

At ingen Skipper skal nødis til / at indkiøbe fersk Fisk/eller Kiød/wden effter sin egen vilge.

Den XXX.

At Kocken icke skal giøre Ild/eller Spise wden den rette tid/ oc effter som seduanligt er.

Den XXXI.

At ingen skal dricke til offuerflødighed/ inden Skibsborde.

Den XXXII.

Huad straff den skal vndgielde/som spilder oc foracter Skipperens Øl oc Mad.

Den

Den XXXIII.

At ingen Baadsmand skal skillis fran sin Skipper/ for end Skibet er losset/Afftacklet oc Ballast igien.

Den XXXIIII.

At Styremend oc Baadsmend skulle icke antagis/ wden de haffue Pasbort.

Den XXXV.

At Ingen Skipper/Styremand eller Baadsmand/for Gield Sag skal forhindris/naar Skipperen ligger Seilrede paa sin Vind.

Den XXXVI.

At Ingen Skipper maa vnderleye den Andens Styremand/eller Baadsmand.

Den XXXVII.

Huor der met holdis skal/om enten Skipperen eller Kiøbmanden/ offuer deris besfeden Dag oc Contractis liudelse/bliffuer forsømmet.

Den XXXVIII.

Huorledis en Kiøbmand skal holde sig met de Skibe/som hand leyer/oc selff vil lade føre/oc huad hand bør at bøde/om Skibet noget tilkommer.

Den XXXIX.

At huer Skipper/met Stuffning oc garnering/ skal haffue flitig opseende / at Kiøbmandsgodset/ formedelst Skipperens wactsomhed oc forsømmelse/ icke fanger skade.

Den XL.

At Skipperen bør at giøre hans Redere/gode rede oc Regenskab/for huess fragt/hand aff dennem haffuer oppebaaret/oc dennem tilkommer.

Den XLI.

Om Kiøbmanden imod Skipperens vilge/fragter Skibet offuer sin rætte lade oc maade/ oc Skibet der offuer kommer til nogen wlycke.

Den XLII.

At Ingen Skipper aff Gerighed skal forladde sit Skib.

Den XLIII.

Huad den Skippers straff skal være/som enten inden eller wden Lands/selgier Skibet foruden sine Metrederis vidskab oc samtycke.

Den XLIIII.

At Skipperen icke maa selge eller affhende noget aff det / som Skibet tilkommer/ wden hand fører det til Regenskab.

Den XLV.

Om Kiøbmanden icke Skiber sit Gods/wdi timelig tid / effter Skipperens oc Kiøbmandens forord/Eller om Skipperen met andet Gods forfylder det Rom/som hand Kiøbmanden haffuer tilsagt.

Den XLVI.

At en Skipper som er dragen wdi Fremmede Lande/skal icke være Redernis Gods mectig/mere end det hand haffuer vnder henderne/ som er det næruerendis Skib oc Gods/som hand haffuer met at fare/Oc Rederne som hiemme ere der for icke skulle vndgielde/Om Skipperen dennem wdi nogen handel/met Breff oc Segel forplictendis vorder.

Den XLVII.

Den Skippers straff/som icke fører Kiøbmandens Gods wdi Marckedet.

Den

Den XLVIII.

At Ingen Skib som haffue hiemme her wdi Riget/oc komme aff Franckerige eller Spannien/skal Losse noget aff Godset/wden met de Tønder som er Stadsens brende paa.

Den XLIX.

At huess Acker eller andet Vrag som findis wdi Søen/ skal offuerantuordis til Kong: Maits: Befalnings Mend/Oc huad den skal giffuis til Biergeløn/som samme Vrag finder.

Den L.

Huorledis der skal met holdis oc huad huer aff skaden skal lide oc vndgielde/om der formedelst storm eller anden wlycke/bliffuer kastet noget aff Godsed/som it Skib er metlad/oc om Frybyttere eller andre Sørøffuere/offuerkomme noger Mand wdi Søen.

Den LI.

Om nogen Skipper wdi nødsag hugger sin Mast/Kabel eller Acker.

Den LII.

Om noget Skib kommer paa grunden/huad omkaastning Skipperen skal der paa giøre.

Den LIII.

Om Kiøbmandsgodset bliffuer forderffuet/for at Kobryggen eller offuerløbet / er icke dreffuet oc vel foruaret.

Den LIIII.

At huer Skipper skal være plictig til at holde gode stercke Kordele oc vindetackel/wdi sit Skib/oc om Kiøbmends Gods slipper aff vindetackel.

Den LV.

Om tuende Skib komme Seiglendis / oc icke kunde vnduige huer andre/ oc der offuer fange baade skade.

Den LVI.

Om it Skib løber noget andet Skib wdi grund/ som ligger for Acker.

Den LVII.

Om nogen Skipper bliffuer løst/at enten Acker eller Kabel brøster/ oc driffuer paa andre Skibe/oc der aff kommer nogen skade.

Den LVIII.

Om noget Skibs Ackere ligger foruden Boye/ oc it andit Skib løber paa samme Ackere/oc der offuer fanger skade.

Den LIX.

Huor meget en Skipper maa selgie aff Kiøbmandsgodset til Skibs Fetalies behoff / om hand ligger lenge paa Reigsen oc fattis Fetalie.

Den LX.

At huer Skipper skal være forplictet/at tage sig Lodsmand / saa tit som hand kommer paa Lodsmands fareuand.

Den LXI.

At it Skib som er vdred/icke skal bliffue beliggendis oc forsømmis/om der kommer tuedragt imellem Skipperen oc Rederne.

Den LXII.

At ingen Skipper/ Kiøbmand eller Baadsmand/ maa gaa paa gaden met Øxer/eller andet verge vnder samme vergis fortabelse.

Den

Den LXIII.

Om en Skipper aff Storm oc Wueder/ indtrengis wdi en anden Haffn / eller Marcket/ end som Kiøbmanden hannem fragtet haffde/ Huorledis dennem der om da skal imellem handlis.

Den LXIIII.

At for fattige Fiskere skyld / som om Natte tide vndertiden offuer seiglis / Jngen Skibe eller store Skuder/ maa om Natte tide løbe imellem Ørekraag oc Falsterboreff/ den stund Silde fiskendet varer.

Den LXV.

Huor Adelen haffuer Skibs parter/ At de da effter Recessen skulle nyde deris rettighed.

Den LXVI.

At Baadsmendene bør at beholde primegielt/ aff alt Korn / Oc Kiøbmendene der met beholde Maatteskraffuen oc Maatterne.

Den LXVII.

Huorledis Skipperen skal quartere / imellem Skibs folcket/ om hand paa hans Reigse bliffuer forkortet paa Fetalie.

Den LXVIII.

Huad Rederne skulle betale wdi de Pendinge/ som Skipperen laaner wdi Fremmede Lande/ til at lade sit Skib met.

Den LXIX.

At Vdlendiske Skippere/ saa vel som Jndlendiske/ mue haffue deris egen Skibs part Toldfrij/ wdi de Skibe som de selff haffue ladet bekaaste oc selff ville føre/ wdi Kong: Maiest: Lande oc Strømme.

Den LXX.

At Skib oc Gods skal betale all den fragt oc Prampending / som Skipperen paakaaster / naar Skibet kommer paa det farevand/ grund er.

Den LXXI.

At Ingen Skibsfolck/ Indlendiske eller Vdlendiske/ maa bære Verge hoss sig/ wden de som besynderlig befalning haffue paa Kong: Maits: egne Orlogs Skibe.

Den LXXII.

At huer skal veluilligen vdgiffue den Told/ som hannem Lougligen paa leggis.

Den LXXIII.

Huorledis her effter skal holdis om Vrag.

Pren-

Preñtet i Kiøbeñ-
haffn/ aff Matz Vin-
gaard.

Anno Domini,

1590.

Paa Matz Vingaards
Bekaastning.

Oc findis hoss hannem til
Kiøbs.

*